СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ IX. | Олифантъ, Па. Четверъ 14-го Листопада 1901. | Число 46.

Перeглядъ тыждневый.

Зъ послѣдныхъ выборôвъ найцѣкавѣйше се, що въ Ню Йорку корупційна демократична організація Тамані зôстала побита, а мейоромъ мѣста выбрано кандидата „реформы“ п. Лоу. Побачимо яку то вôнъ заведе реформу. За те въ Филаделфіи корупційна кліка републиканьска выйшла побѣдоносно побивши своихъ противникôвъ. Въ Пенсилвеніи взяли верхъ, а властиво задержали свое давне становище републиканы, хотяй втратили многй повѣты въ корысть демократôвъ, мѣжь иншими и нашъ повѣтъ Лакована. Рôвно жь въ кôлькохъ стейтахъ побѣдили демократы. Чи соціялісты выбрали своихъ людей бодай на менчй уряды — доси ще не звѣстно. Выборы коштували богато гроша. Въ самôмъ Ню Йорку втратили демократы и републиканы на самй „леґальнй“ розходы, якъ фаны, плякаты, друки, писарѣвъ и т. д. около міліона и чвертъ долярôвъ, а скôлько пожерли гроша всякй „тайнй“ розходы на закупно голосôвъ и т. п.? — Въ маю выходить часъ, въ котрôмъ право взборонююче Хинцямъ приходити до Сполуч. Державъ втратить силу. Робôтники старають ся всѣми силами, щобы право се було на ново ухвалене, але капіталісты противлять ся сему, бо имъ ходить о дешевого робôтника, а Хинцѣ, якъ звѣстно, потрафлять робити и найтяжшу роботу за половину тои платы що роблять бѣлй люде.

Францiя и Турція мали непорозумѣне мѣжь собою, а деякй ґазеты пророкували зъ сего мало що не загально европейску войну. Францiя була змушена выслати свои кораблѣ на турецкй воды, щобы змусити султана до сповненя давно даного приреченя. И справдѣ султанъ настрашивъ ся, зробивъ що Францiя жадала, а французкй кораблѣ вôдплыли домôвъ.

Кубаньскй загальнй выборы на Кубѣ вôдбудуть ся дня 31. децембра, а выборы першого президента ажь 24. фебруара на другій рôкъ. Послѣдными часами выринувъ новый кандидатъ на президента въ особѣ ґенерала Масо, котрый есть кандидатомъ партіи автономістôвъ

Зъ причины великого вôддаленя филипиньскихъ островôвъ вôдъ Спол. Державъ а навѣть значного вôддаленя одныхъ островôвъ вôдъ другихъ, приходять сюда неразъ дуже суперечнй вѣсти. Правдою однакъ есть, що духъ революційный на Филипинахъ ще не вымеръ, та що Американцѣ будуть мати ще повнй руки „роботы“ въ своихъ новыхъ посѣлостяхъ.

Лі-Гунґ-Чанґъ, широко звѣсный хиньскій патріотъ, дипльоматъ и оденъ зъ найбогатшихъ людей въ свѣтѣ померъ дня 7. с. м. о 11. год. рано въ Пекинѣ. Покôйный належавъ до тыхъ немногихъ Хинцѣвъ, котрй не лякали ся европейскои цивілізаціи, знаменито понимали еи вагу и нею бажали пôднести свою вôтчину. Та не довело ся; прійшла смерть и въ найбôльше критичнôй хвили для Хинцѣвъ, позбавила ихъ великои пôдпоры.

Въ австрійскôй радѣ державнôй, що вôдъ 17. м. м. скликана на осѣнну сесію, опять проявляе ся духъ бунту и колотнечѣ. Послы, а радше 16 рôжныхъ партій сварять ся, ажь фе — що дуже не по нутру правительству. Оно напружало всѣ свои силы, абы хочь буджетъ на 1903 рôкъ бувъ безъ проволоки ухваленый, ажь ту на — опять сварка и хто знае, що стане ся зъ буджетомъ. Правдива грижа циганьскôй дитинѣ... Побôчь сварки и кôльканайцять наглячихъ внесень немало зажурили правительство. Сѣ внесеня вымагають якъ найшвидшого полагодженя, а що правительству ходить лише о буджетъ, починае просити тай переговорювати ся зъ партіями и поодинокими внескодавцями, абы свои внесеня вôдложили на пôзнѣйше. Иншими словами горяче бажане правительства дасть ся выразити такъ: Ухвалѣть менѣ буджетъ, безъ котрого я не можу дыхати, а опôсля можете собѣ й головы позрывати... Мѣжь наглячими внесенями е такожь интерпеляція рускихъ послôвъ въ справѣ надъужить при послѣдныхъ галицкихъ выборахъ. Рускй послы домагають ся, щобы рада державна ухвалила: 1) Взывае ся правительство, абы оно черезъ комісію, зложену зъ людей зъ поза Галичины, докладно розслѣдило незаконности, якихъ допустили ся галицкй ц. к. власти и строго ихъ покарало; 2) щобы якъ найскорше внесло до конституційного полагодженя законъ противъ выборчихъ надъужить; 3) щобы утворило трибуналъ для розслѣджуваня запротестованыхъ выборôвъ послôвъ, такъ до державнои рады якъ и до краевыхъ соймôвъ.

Новый угорскій соймъ зôбравъ ся на перше засѣдане дня 24-го м. м. Засѣдае теперь въ ньому много новыхъ послôвъ и кôлька правдивыхъ заступникôвъ народôвъ, выбраныхъ противъ волѣ правительства. Угорскй паны--верховоды дуже имъ не радй, бо се новй, не пожаданй елементы, але що-жь робити? Народъ ихъ выбравъ и нема рады. Всякй паны-назадники щиро хотѣли бы позбути ся такихъ непожаданыхъ гостей, то на щасте не мають вже на скôлько силы.

Буры мабуть чи не бôльше шкоды надѣлали Анґлійцямъ сего тыждня, якъ минувшого. Именно удало ся имъ вôдбити вôдъ анґлійскихъ войскъ кôлька великихъ транспортôвъ зъ поживою и до 6000 коней. Яка се втрата для Анґлійцѣвъ, можна осудити зô словъ ихъ офіцирôвъ, котрй повернули зъ пол. Африки. Бурамъ нѣчого нѣхто не зробить пѣшимъ войскомъ — говорять они — бо они, наче вѣтеръ: ту е, ту нема. Тамъ якъ найбôльше треба выслати кôнного войска, бо таке може успѣшно уганяти ся за ними. Однакъ знають добре и Буры, що конѣ потрѣбнй Анґлійцямъ, для сего старають якъ найбôльше тыхъ звѣрятъ забрати своимъ ворогамъ. Теперь якъ разъ взяли имъ 6000 тысячь, а Кіченеръ може собѣ здоровенькій чекати кôлька мѣсяцѣвъ на новый транспортъ и — злостити ся. Повстаня въ анґл. кольоніяхъ Кейпъ и Наталь не може придушити; 15 тысячь пôдданыхъ анґлійскои короны бе ся въ рядахъ Бурôвъ; свѣжихъ войскъ зъ Анґліи не присылають ему, а Буры кусають его мовь осы. Минувшого понедѣлка знову дали знати о собѣ бурск. ґен. Делярей и Кріцинґеръ: першій побивъ вôддрядъ войска въ Ораніи, а другій знищивъ великій куеникъ желѣзнои дороги тай полонивъ 65 Анґлійцѣвъ недалеко Капштаду.

Въ Анґліи бурска война починае родити рôжнй политичнй шкандалы. Недавно ґен. Булеръ, давный начальный вождъ полуднево-африканьскихъ войскъ, осмѣливъ ся сказати кôлька словъ правды, за що здеґрадовано его зъ гôдности начального вождя корпусу. Розумѣесь, що сеся неправда добродушного Булера вколола и заболѣла, въ наслѣдокъ чого заявивъ, що буде змушеный выкрыти неодну таемницю зъ полуднево-африканьскихъ ключокъ, котрй зашкодять многимъ высокимъ рыбамъ. Може се бути дуже легко, бо цѣла пол. африканьска война пахне нечистою справою.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Листопадъ.		
14	Ч.	† Космы и Даміяна
15	П.	Акиндина
16	С.	Іосифа, Айвала
17	Н.	24. Іоанникія
18	П.	Епистимія
19	В.	Павль, Александры
20	С.	Ієрона

— **Вѣнчане** архикняжнои Маріи Єлисаветы, внучки австрійского цѣсаря (а дочки пок. Рудольфа) зъ кн. Віндішґрецомъ вôдбуде ся въ другôй половинѣ сѣчня 1902 р.

— **Кровава драма.** Въ Гôркахъ, мілецкого повѣта, (Галичина) лучила ся 4. с. м. отся страшна подѣя: Кôнь Клима Педы зъ Гôрокъ, що пасъ ся на полѣ, зайшовъ у жито Ивана Дябулкы, зъ Сирои, котрый, якъ разъ недалеко зъ жѣнкою та дѣтьми копавъ бульбу. Дябулокъ, побачивши, що кôнь пасе ся на его житѣ, хотѣвъ его займити и въ той цѣли зловивъ его. Але се побачивъ властитель коня, Педо, котрый якъ-разъ стоявъ коло своеи загороды. Сейчасъ кинувъ ся зъ сыномъ до коня, щобы его вôдобрати. Розпочала ся бійка, а соредъ неи ударивъ Педо коня такъ сильно, що вôнь вырвавъ ся и побѣгъ домôвъ. Коли-жь Дябулокъ побачивъ, що его позбавлено средства до одержаня нагороды, впавъ въ таку лють, що вхопивъ мотыку вôдъ дочки, и ударивъ нею такъ сильно Педу въ голову, що той впавъ на мѣсци. Хотяй рана була смертоносна, змôгъ вôнъ ще встати и старавъ ся ити до дому. Але Дябулокъ разомъ зъ жѣнкою та дѣтьми кинули ся на него и добили его. Педа за кôлька годинъ закôнчивъ жите, а Дябулка вôдставила жандармарія до суду.

— **Особовый** поѣздъ желѣзницѣ Пенсилвенія выскочивъ изъ шинъ коло Донелдсонъ, Инд. и впавъ на дольну зъ насыпу высокого на 25 ярдôвъ. Машина и 3 ваґоны розбили ся; зъ подорожныхъ е 6 осôбъ забитыхъ, а 13 раненыхъ.

— **Помимо** осѣннои и слôтнои поры, великй огнѣ все таки не устають въ Галичинѣ. Послѣдными часами погорѣло мѣсто Яворôвъ, село Малнôвъ зъ присѣлкомъ пов. мостиского и село Стоки въ бобрецкôмъ повѣтѣ.

— **Шпихлѣрѣ** богатои збôжевои компаніи Botsford Elevator Co. въ Портъ Гуронъ, Міч. знищивъ пожаръ. Згорѣло тамъ нѣ бôльше нѣ менше лишь 275 тысячь бушлѣвъ збôжа!

— **Пачку** обвязану шпаґатомъ, а въ нѣй жѣночу голову, лѣву руку и лѣву ногу найдено на кладовищи въ селѣ Амеръ, коло Зальцбурґа. Прокураторія зарядила слѣдство.

— **Винобране** въ унґварской столици почало ся вôдъ 15. м. м. Взагалѣ урожай на вино (въ Угорщинѣ) не можна звати лихимъ. Нове вино доспѣло гарно, а подекуда бувъ о много лѣпшій збôръ, якъ торôкъ.

— **Панъ**--американьску выставу въ Бофало, Н. Й., (яку замкнено 2. с. м.), звидѣло загаломъ 8,200,000 осôбъ. Показуесь однакъ, що всего того було за мало, бо зарядъ выставы оголошуе кôлька міліонôвъ довгу.

— Вже конець року, часъ заплатити за „Свободу“.

— **Ай, вай!** Вусъ ос тi гемахтъ!?... Такій крикъ и плачь лунавъ оногды въ домѣ арендаря Германа Кляйна зъ Левочи, спишского комітату на Угорщинѣ. Причина сему була така: Въ околици волочивъ ся зканый злодѣй, циганъ, котрого такъ налякавъ ся згаданый жидокъ, що своихъ 1500 коронъ банкнотами обвинувъ шматою и сховавъ до печи. Однакъ о тôмъ льокованю капіталу не знала нѣчого его честна супруга Рифка, а коли на дворѣ постуденѣло, она наносила до печи трѣсокъ и запалила. Розумѣе ся, що вразъ зъ трѣсками згорѣло такожь 1500 коронъ. Коли се зобачивъ арендаръ, зловивъ ся за голову и зачавъ ревѣти, неначе за рôдною мамою.

— За „Свободу“ треба платити напередъ!

— **До** пральнѣ хинця Гонґъ Лі на Стейтъ ул. въ Чікаґо, Ил. прійшло мин. пятницѣ трехъ молодыхъ людей и зажадали опіюмъ. Коли однакъ хинець вôдповѣвъ имъ вôдмовою, кинули ся на него зъ ножами и небезпечно поранили. Така сама доля стрѣтила двохъ его помôчникôвъ. Поліція пошукуе пильно за рѣзунами.

— **Загадочного** убійства цѣлои родины допустили ся незвѣстнй злочинцѣ въ угорскôмъ мѣсточку Шеґвари коло Сеґедина. На однôй вôдлюднôй улици мешкавъ тамъ богатый мѣщанинъ А. Сяланкій зъ женою и внучкою и сихъ людей найшли недавно сусѣды безъ житя, страшно порубаныхъ сокирою. Мешканцѣ мѣста заходять теперь въ голову, хто ихъ побивъ и то тымъ бôльше, що убійства не доконано въ цѣляхъ грабежи, бо грошѣ и дорогоцѣнности лежали въ домѣ не рушанй.

— **Зарядъ** желѣзницѣ Пенсилвенія загадуе выбудувати тунель мѣжь Алтоною а Питсбурґомъ. Бувъ бы се найбôльшій тунель на свѣтѣ, бо его довжина выносила бы 7 миль.

— **Снѣгу** грубо на 4 цалѣ нападало дня 4. с. м. въ околици Ashland, Wis. Снѣгъ топить ся дуже пиняво, що дае людямъ пôдставу до боязни, абы не схотѣвъ такъ лежати до весны.

— **Анґлійскій** престолонаслѣдникъ зъ женою повернувъ вже домôвъ зъ обѣздки по заморскихъ кольоніяхъ Анґліи. Объѣхавъ вôнъ бôльшу половину землѣ.

— **Зъ** федерального арешту въ Leavenworth, Kan. утѣкло 26 арештантôвъ убивши вперѣдъ и поранивши кôлькохъ сторожѣвъ. Деякй зъ арештантôвъ зôстали вже назадъ спôйманй, другихъ пострѣляли фармеры коли тi-жь не хотѣли дати спôйматись, а ще иншй находять ся въ укрытю передъ зôркимъ окомъ поліціи.

— **Поганого** злочину допустивъ ся россійскій салдатъ на границѣ Схôдныхъ Прусъ. Въ ночи на понедѣлокъ якiсь два пачкарѣ старали ся перейти границю, але зазрѣвъ ихъ россійскій салдатъ, що стоявъ на сторожи. Молодшій зъ пачкарôвъ утѣкъ, а старшій 60-лѣтный попавъ въ руки салдата, котрый его найперше обрабувавъ зъ годинника и 1500 рублѣвъ, а опôсля повѣсивъ на деревѣ.

— **Найбôльше** божевôльныхъ въ свѣтѣ мае безъ сумнѣву столиця Анґліи — Лондонъ. Число умыслово недужыхъ доходить тамъ до 24 тысячь, пôдчасъ коли въ цѣлôй Франціи, яка пôдъ тымъ взглядомъ стоить такожь на першôмъ мѣсци, нема ихъ лишь 30 тысячь. Лѣкарѣ-знатоки твердять, немовь бы причиною того була полуднево-африканьска война. Яко доводъ своего твердженя подають слѣдуючй факты: Передъ войною було въ Лондонѣ лишь 15 тысячь божевôльныхъ (теперь е 24 тыс.); найбôльше божеволѣе тыхъ, котрыхъ мужѣ, любовники або сыны пôшли до пол. Африки и майже 10 процентъ воякôвъ, що вертають зъ Африки. Отъ такй то наслѣдки войны!

— **Шукай** вѣтра въ поли, такъ можуть сказати дозорцѣ повѣтовои вязницѣ въ Фаєтервілъ, В. Ва., звôдки утекло тамтого тыждня 25 арештантôвъ. До деякихъ зъ тыхъ пташкôвъ навѣть шибениця залицяла ся.... Арештанты вырѣзали дѣру въ стели и дасѣ, тай тымъ чиномъ дôстали ся на волю.

— **Мышача** язва появилась въ кôлькохъ сторонахъ Росіи, именно на Кавказѣ, Сибирѣ и въ томскôй ґуберніи. Найбôльше мышей е въ Елисаветпольскôй ґуберніи (Кавказъ). Они перерыли ту всѣ поля и понищили засѣвы. Въ розкопаныхъ мышачихъ норахъ найдено купы зерна. Замѣтне й се, що коли мыши зо всѣмъ понищать поля на долахъ, такъ выносять ся въ горы. Люде просто не можуть собѣ дати рады зъ сею язвою, а гублене еѣ затроенымъ зерномъ, не много помагае.

— Читайте оголошене на четвертôй сторонѣ.

0 91

— **Ученый** лѣкарь кримінольоґъ, професоръ Льомброзо написавъ недавно цѣкаву розвѣдку, де выказуе, що чашки пануючихъ монархôвъ будовою, обемомъ и всѣма прочими прикметами дуже подôбнй до чашокъ найбôльшихъ злочинцѣвъ свѣта. Длячого такъ е — можна легко догадати ся.

Мордерчій нападъ

на вызначну особу роздражнюе надмѣрно навѣть масы такихъ людей, що взагалѣ суть зовсѣмъ обоятнй до справъ публичныхъ. Однакъ дуже мало зъ нихъ думають въ той часъ, що и они самй суть всегда нараженй на мордерчй напады нищучихъ силъ, котрй не „дѣлають“ при помочи револьверу або ножа, але неменче певно завдають смертельнй раны, убиваючи часто постепенно. Тыми ранами суть хоробы, завданй наслѣдками остров погоды особливо зимнои, дальше злыми наслѣдками невôдповидного корму, надмѣрнои працѣ и взагалѣ неприродного житя а въ першôй лѣніи терплять вôдъ сего найважнѣйшй орґаны, системъ травленя, черезъ ослаблене котрого терпить цѣле тѣло и упадае. Зъ осѣнью вже знову приходить критичный часъ тыхъ численныхъ нападôвъ на людске здоровле, противъ котрыхъ чоловѣкъ може ся боронити уживаючи средствъ взмôцняючихъ. За найлѣпше средство сего рода якe можемо поручити всѣмъ читачамъ — есть Тринера Амер. Еліксіръ Гôркого Вина, якій зôставъ знаменито выпробуваный черезъ многй лѣта и котрый приписують досвѣдченй лѣкарѣ. Вôнъ чистить и взмôцняе кишки, реґулюе травлене и столець, вôдсвѣжуе и выробляе добру кровь а нищить зародки тыхъ слабостей, якй въ теперѣшнôй порѣ намъ грозять. Одинокимъ фабрикантомъ сего едино лѣчничого вина въ Америцѣ е Jos. Triner, 799 S. Ashland Ave., Chicago. Кождый може бачити сотки похвальныхъ свѣдоцтвъ вôдъ знаменитыхъ людей. Єго выробъ, що есть рôвночасно вôдсвѣжаючимъ — смачнымъ напиткомъ можна дôстати въ аптикахъ, але треба всегда питати за ґарантованымъ, правдивымъ, позитивно добродѣйнымъ, котрый вôддае цѣннй услуги кождому!

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
The Little Russian Weekly, published every Thursday by the Svoboda Publ. Co., 111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished on application.

Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

„Свобода“

часопись для руского народа въ Америцѣ и орґанъ »Р. Н. Союза«, выходить що тыждня въ Четверъ и коштуе:

Въ Америцѣ на рôкъ	$2.00
„ „ „ пôвъ року	1.00
„ „ „ чверть року	50
„ „ „ оденъ мѣсяць	18
До старого краю на рôкъ	$2.00

Оплачувати ґазету треба всегда зъ горы (напередъ).

Адресъ:
„SVOBODA“
111 Lackawanna Str.,
OLYPHANT, PA.

Нумеръ телефону: 82.

Грошѣ треба посылати въ реджістрованôмъ листѣ, або через експресовый або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то е карточку, котру достанете вôдъ почтара або аґента на експресовôмъ офісѣ, пошлѣть намъ, бо безъ того мы не годнѝ грошей достати.

БЕЗЪИМЕННЫХЪ ДОПИСЕЙ НЕ ПРИНИМАЕМО.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, также свôй старый адресъ.

Черезъ нашу редакцію можна замовляти и пересылати грошѣ для всѣхъ старокраевыхъ рускихъ ґазетъ и другихъ выдавництвъ.

Вылазить шило зъ мѣшка.

Вôдъ часу коли я зачавъ слѣдити вôдносины Русинôвъ до Москалѣвъ, ихъ исторію и нашу, добачавъ я все, що всѣ Русины, котрыхъ называють въ Галичинѣ москвофілами, намагаювъ ся приподобати Москалямъ. Такъ само слѣдивъ я де мôгъ, якъ и где люде бесѣдують, однакъ мѣжь нашимъ малорускимъ народомъ нѣгде не чувъ я такои мовы, якою москвофілы пишуть и друкують. Видно зъ того, що нашъ малорускій народъ все мае якусь непрошену опѣку надъ собою. Нехай бы лишь самѝ чужѝ опѣкували ся нами, то мы бы собѣ дали зъ ними раду, але суть и такѝ свои перекôнчики, котрымъ ажь пахне оброкъ добрый вôдъ чужихъ; може бутъ, що его коли и достануть! Въ Галичинѣ вже народъ прозрѣвае тай такихъ перевертнѣвъ взявъ пôдъ ноги, але тутъ, на жаль, хоть вôльна земля и свободнѝ руки до дѣла, нѣкому и въ головѣ не есть, що тутъ дѣе ся. Ввиду того всего, варто бы вже разъ застановити ся надъ тою справою, котра вже сама зачинае потрохи выясняти ся, однакъ еще не дуже смѣло.

Ту въ Спол. Державахъ, якъ показуесь, есть повно такихъ зрадниковъ малорускои мовы и народу, а ихъ керманичемъ есть „Америк. Р. Вѣстникъ“, орґанъ греко кат. братствъ, чи якъ ихъ въ своимъ часѣ назвавъ „Polak w Ameryce“: Grecko katolicka Unia. Вôдъ тои юніи найбôльшѝ урядники и всякѝ заслуженѝ, якъ они самѝ зовуть себе, для гр. кат. вѣры и народности працюють тихо и неутомимо... Я неразъ читавъ „Амер. Р. Вѣстникъ“, здаесь ще вôдъ 1893. року, тай ще и нынѣ возьму часомъ до переглянeня, а то длятого лишь зрѣдка, бо тамъ нема нѣчо путнього прочитати та ще тупо иде. Давнѣйшими часами я собѣ гадавъ, що „Вѣстникъ“ не есть москвофільскій; я гадавъ, що гдесь на Угорщинѣ Русины, нашѝ братя, такимъ діалектомъ малорускимъ бесѣдують, але до нынѣ я переконавъ ся сто разы, що я мыливъ ся. „Вѣстникъ“ зъ року на рôкъ вôдчужуе ся вôдъ нашои малорускои мовы тай вôдъ свого народу угроруского, що разъ бôльше по московски пише, що разъ лѣпше поучуе народъ, що будь то мы всѣ Русины, якъ въ старôмъ краю такъ и тутъ въ Америцѣ, походимо зъ Москалѣвъ.

Длятого то „Вѣстникъ“ въ своихъ статяхъ що кôлька слôвъ московске слово, котре нашѝ люде еще не чули, переводить на наше, щобъ такимъ способомъ люде вывчились московского, а свою мову покинули. Хто сему не вѣрить, нехай прочитае въ „Вѣстнику“ ч. 38. статю пôдъ заголовкомъ „Непрошены опекуны № II:“ Тамъ знайдете выразно, якъ то „Вѣстникъ“ заслугуе собѣ на ласку у московского батюшки царя, самъ признае ся до сего тай ще до того Москаля за свѣдка ставить, що се правда, що „Вѣстникъ“ працюе надъ тымъ, щобы чимскорше нашъ народъ рускій перекабатити на московскій. А щобы его въ тôй роботѣ не перебѣгли другѝ т. е. цареславнѝ, длятого рѣже, рипить на всѣ стороны, що „нѣкому ничь до того, що вôнъ робить, то его дѣло.“ Тай таки, здаесь, доконае свого. Народъ темный, а що ему говорять его пастырѣ, гадае що такъ добре. Они кажуть ему: будь русскимъ; якъ пишешь уживай два сс, бо се значить, що ты еси дуже ученый и добрый Русинъ гр. кат. обряду.

Такимъ способомъ приготовляють и деякѝ гр. кат. попы угорскій народъ до принятя московскои мовы, а поки що заставляють ся гр. кат. обрядомъ, а скоро рôжниця мовы затре ся, тогды вже можуть вдоволенѝ осѣсти на лаврахъ, понеже народъ самъ легко перейде на царославіе. Лѣпшого, хитрѣйшого способу навѣть польска консерва въ Галичинѣ не знайшла противъ насъ, якъ тѝ зашкарупѣлѝ мадярско-московскѝ причѣпки! А я бы порадивъ имъ инакше. На що таити ся зъ своими переконанями? По що туманити людей, якъ Юда Христа? Та-жь тутъ маете пôдъ бокомъ, якъ ихъ самѝ называете, „схизматиковъ агентовъ“ такихъ самыхъ якъ и вы, лишь що они цареславнѝ Москалѣ, а вы поки що гр. кат. Москалѣ, а въ дѣйстности такѝ самѝ якъ и они. Даруйте собѣ всѣ вины и уразы, а на радикалôвъ всѣ ударте еще лѣпше якъ до теперь, але не скрыто якъ змія, тôлько якъ люде явно, щобъ кождый знавъ, вôтверто, а въ той часъ и св. Синодъ дащо вамъ кине и слава ваша рознесе ся широко. Ну, але зъ другои стороны не дуже добре було бы для васъ вôдъ разу явно признати ся, що вы а Москалѣ то одно, бо народъ погадавъ бы собѣ: на що намъ ховати Москалѣвъ мѣшаныхъ, возьмѣмъ собѣ патентованыхъ зъ Росіи, то буде мавъ платню зъ Росіи а не зъ нашои кишенѣ. А друга причина чому нашѝ гр. кат. Москалѣ не йдуть на царославіе, се ихъ думка, ось яка: „Якъ пристану на царославіе, то до краю нема по що ити, бо выженуть до Росіи, а я только ище годъ, бо менѣ бракуе до ровной сумы $8.000.00, якъ доложу, то куплю собѣ фарму зъ виноградомъ на Угорщинѣ“.

Такѝ то москвофілы, борцѣ за вѣру и народнôсть руссскую... А если хто скаже, що неправду пишу, нехай уважно перечитае „А. Р. Вѣстникъ“ число 38. и статю о „опекунахъ № II:“

Иѕидоръ Барвѣнокъ.

Сумно.

Зъ Winnipeg, Man., въ Канадѣ пишуть намъ:

»О. Жолдакъ приѣхавъ тутъ въ пятницю рано 17. м. м., та заразъ вхопили его кулявѝ и повезли до французкого архиепископа въ St. Boniface, где сидѣвъ ажь до недѣлѣ вечера. Люде дуже погнѣвались, що о. Ж. вмѣсто въ недѣлю вôдправити для нихъ богослужене, сидѣвъ у архиепископа и прійшовъ ажь вечеръ на мітинґъ. На мітинґу о. Ж. намовлявъ людей, щобъ записали церковь на фран. епископа, а въ вôвторокъ поѣхавъ зъ кулявыми на фармы.

О. Заклиньского нема дома. Кулявѝ теперь потужѣли и выклинають въ костелѣ нашихъ Русинôвъ, що обстають за своимъ«.

Єсли все те правда, що ч. дописуватель пише, то видно, що о. Ж. ставъ зовсѣмъ выразно по сторонѣ французкихъ католикôвъ, та працюе пôсля ихъ вказôвокъ. Цѣкава рѣчь, чи такѝ инструкціи давъ ему галицкій митрополитъ, высылаючи его въ далеку дорогу? Сли такъ, то зъ тои муки хлѣба не буде и о. Жолдакъ вмѣсто корысти, принесе Русинамъ американьскимъ лишь шкоду. А Русины канадійскѝ не повиннѝ собѣ того брати такъ дуже до серця, але повиннѝ и дальше обставати при своимъ. Церковь своихъ, своеѣ кровавои працѣ, нехай не вôддають въ руки нѣ католикамъ, нѣ царославнымъ. До сего не може ихъ намовити, анѣ змусити жаденъ секретарь митрополичій, анѣ митрополитъ, щобъ они свое добро дали чужимъ въ руки. А чейже знайдесь кôлькохъ патріотичныхъ попôвъ на цѣлôй великôй Руси, що за волею митрополита и Риму, чи противъ ихъ волѣ, прійдуть до Канады працювати для добра руского народа и славы Бога. Сли власти церковнѝ не хотять въ сѣмъ помочи, то нехай свѣтскѝ люде возьмуть сю справу въ свои руки и подадуть помôчну руку своимъ братамъ за океаномъ. ?

Словяко-русскій патріотъ!

На дняхъ дôсталось въ мои руки письмо одного головача и стовпа американьскои Руси, напрямку мадяроньского москвофільства. Та персона знана всѣмъ, а вôдъ якогось часу вôдграе ролю ґенерального вікарія для американ. Русинôвъ и мадярского конзуля. Попри тôмъ вôнъ есть священникомъ т. е. учителемъ правды та морали и удае найлѣпшого Русина. Якъ вмѣло вôнъ то всьо потрафивъ злучити и провадить, то читайте се его письмо, котре подаю дословно:

From the Spiritual Director of the Gr. Cath. Union.

Отъ гл. духовнаго управителя Соединенія гр. кае. русскихъ братствъ.

Od hl. duchovnoho upravitela Sojedinenia greko katolickych Russkych Bratstv.

Shenandoah, Pa. October 18, 1901

Cteni Michel Barna!

Dneska som dostal pismo od Nikolaja Berezansky — ze uz mate duchovnika od 15 Oktobra — Ta to barz sumna vec — Ta ci ja vam na predok nepisal i nenapominal ze ja se postaram vam o duchovnika ale zebi vi to nezrobili zebi druhoste prijali — a vi odpisali ze neprijmete — Ta to barz ne vedla poclivosti — Na druhi tydzen prijde duchovnik — to ja prijdzem iz nim do vas — jakho neprijmete — albo ne zaplatite jemu kelcig za drahu tam i nazad—to ja predam calu vec advokatovi do ruki — zebi vas naucil poclivosci. Vi vsitke kuratore podpisalistese i pecatku udereli na pismo — ta to ne mislite — ze to figle — ze to mozna izlizac —

O. KORNELI LAURISIN
Hl. Duch. Upravitel

Такъ пише той патріотъ зъ нагоды, коли руска громада приняла священника, не чекаючи на его заходы. Вôнъ найлѣпшій рускій патріотъ, бо въ словѣ русскій пише кôлька »с«, пише до Русинôвъ ломаною словачиною, въ котрôй анѣ кропки анѣ протинки, а выразы: вамъ, васъ и т. д. пише малыми буквами, хоть кождый школяръ знае, що въ листахъ пишесь великими буквами. Вôнъ священникъ, самъ не поступае честно, а людей хоче вчити „poclivosci“ — але не смѣйтесь — черезъ „адвоката.“ Вôнъ, замѣсть вчити людей отвертости, смѣлости и характерности, страшить людей, бо „udereli pecatku na pismo“ и ширить мадярске оглуплюване. Гей, гей, „O. Korneli“ схаменѣть ся и опамятайтесь! Памятайте чій ѣсте хлѣбъ! Чи забулисьте, що вы учитель правды? Чи забулисьте, що маете працювати для тыхъ, зъ котрыхъ жіете? Коли вы „osec Korneli“ свого часу повыкрывали здѣлки урядникôвъ „Соединенія“ и редактора „А. Р. Злôстника“, то думалисьмо, що вы опамятались, однакъ коли вы днесь знову въ ихъ компаніи, то видко, що вамъ ходить о що инше, о . . . . : доляры, котрыхъ чей вже маете досыть! Вы, о. Korneli — якъ бачимо — строите собѣ „figle“, тожь остерѣгаю „vas na predok“, що вы на своѣй „poclivosci“ выйдете, якъ москаль на вареникахъ, и кажу вамъ знову „na predok“, що певно достанете „na z...k“! Лишь такъ дальше.

А. Л.

Дописи.

П. Лист із старого краю.

Новий краєвий маршалок. — „А в цісаря добре бути, лише панувати“. — Перед отворенєм парляменту. — Хлїба нємічним робітникам!)

Наша Галилея вже мае нового краевого маршалка в особі польського ґрафа Андрія Потоцького, чоловіка, котрого руки сплямлені сирітським ґрошем, а котрий при тім ворог робучого народа і прямо з'їв би все, що руське. В іменованю такого Русиноїда краєвим маршалком мають наші льояльні Рутенці, »вірні сини австрийського трону«, новий доказ, що той, хто сидить на тім тронї, дбає за них так, як пес за пяту ногу, і волить догоджувати польським панам, як якійсь там хлопській нациї...

»А в цісаря добре бути, лише панувати«, — сьпівають в народній пісні, а яке се »добро«, то видно найліпше з процесу, що веде ся тепер перед львівським судом присяжних против членів редакциї »Głos-y Przemysk ого« за те, що в тій ґазетї оголошувано, як в Х. корпусі, стаціонованім в Перемишли, збиткуеть ся військова старшина над людськими дітьми. Межи обжалованими находить ся також славно-звістний хлопський аґітатор і бесідник Семен Вітик, котрого промови підчас розправи роблять велике вражіне, і польський социялїст Реґер, котрого з пімсти за те, що писав против військових над'ужить, взяли тепер безправно до війська і за якусь дрібницю засадили на 6 місяців до ґарнізонового арешту, звідки не знати, чи й живий вийде, бо вже перед тим мав початки сухіт. Ой, »у цісаря добре бути, лише панувати«, а хто не вірить, то нехай прочитае собі докладні справозданя з отсеї судової розправи, ті зізнаня сьвідків, в яких говорить ся про таке страшне збитковане людських дітий, що аж волосе дубом стае...

Щасте, що розправа ведесь перед присяжними судьями, котрі мабуть увільнять обжалованих.

Австрийські міністри тепер у великім клопоті, бо вже в жовтни с. р. мае зійти ся парлямент, а тут Німці і Чехи, о котрих розбиваеть ся вся діяльність парляменту, стоять у боротьбі на ножі. Під наради парляменту мае найперше прийти державний буджет, над котрим нерадив уже парлямент від трйох років, бо правительство установляло його на підставі § 14, тих фатальних дверцят в австрийській конституциї, котрими правительство закрадаесь до абсолютизму. »Польске коло«, котре боїть ся буджетової дебати, як чорт сьвяченої води, бо тоді мали би независимі руські посли і польський социяльний демократ Дашинський нагоду розповісти про рабівничу господарку польської шляхти в Галичині, радить, аби буджет ухвалити без попередної дебати, але на сей проект неґодять ся навить найсердечнїйші приятелї »Польского кола« — Чехи, і панове шляхтичі мусїти-муть слухати, як опозицийні галицькі посли розповідатимуть про їх шахрайства та лайдацтва.

Підчас надходячої сесиї парляменту задумують социяльно-демократичні посли внести проект закона про обезпечене робітників на случай немочи і старости та про забезпечене долї вдів і сиріт по робітниках. Тепер ведесь за тим законом горяча аґітация серед робітників, і парлямент застане стоси петиций в сій справі, заосмотрені міліонами робітничих підписів. По складі парляменту, ворожім робучому народови, треба сподіватись, що такого закона тепер ще не ухвалять, але коли вже робітники почали о него допоминати ся, то таки колись мусять дійти свого.

16. жовтня 1901. М. Л.

Зъ New York, N. Y.

Не брешѣть, коли неправда!

Въ »Свѣтѣ« было надруковано, що въ Ню Йорку есть »Литературный кружокъ Ив. Наумовича«. Чижь редакторъ »Свѣта« не знае, що се неправда? На щожь друкуе такѝ дурницѣ? Не оденъ прочитавши такѝ слова, скаже, що се въ тôмъ Ню Йорку? Тамъ певно самѝ укôньченѝ фільозофы. Але въ дѣйсности оно такъ не есть. Правда, есть въ Ню Йорку тов. москальофільске Ив. Наумовича, але звôдки оно вже переробилось на »Литер. Кружокъ«? На се загадочне пытане можна-бъ вôдповѣсти хиба такъ: Суть на свѣтѣ рôжнороднѝ хробаки и гусеницѣ, що заумирають, перемѣняють ся въ куклы, а потôмъ въ мотылѣвъ. Можливо, що подôбно мае ся рѣчь и зъ тов. им. Наумовича, котре що година то все инше. Се тымъ бôльше правдоподôбне, що примѣромъ оденъ панъ тутъ въ Ню Йорку, членъ общ. Ив. Наумовича, котрый кôньчивъ унівеситетъ въ Сквѣртнôмъ, теперь продовжае студіѣ богословскѝ при псаломщику о. Хотовицкого; другій знову, що студіювавъ высшѝ курсы фільософічнѝ у Львовѣ, продовжавъ ихъ въ Кунковѣ и Мейфілдъ, Па., кôньчить ихъ теперь въ Ню Йорку, при высшôмъ учебнôмъ заведеню цареславнои місіи, котрои задачею есть спасати »уніятски« душѣ, и напроваджувати людей на единоспасительну путь россійскои нагайки и тираньства. Моя рада для такихъ, щобъ перестали брехати, єсли неправда, бо хвальба сорочки не дасть.

Бурмило.

Зъ Buffalo, N. Y.

Въ Niagara Falls, 10 миль вôдъ Black Rock, кôньчить ся будова новои фабрики, що буде робити папѣръ. Скоро буде пущена въ рухъ, достане тамъ много людей роботу, лише бѣда, що якось Русины не хотять тамъ мешкати, а то длятого, що немають анѣ церкви, а до того богато мешкае тамъ Таліянôвъ, Ніґрôвъ и тымъ подôбныхъ людей, котрѝ суть недовподобы славяньскимъ людямъ.

Въ North Tonawanda иде робота досить добре. Русинôвъ есть тамъ не богато, а и тѝ не всѣ однако чують ся Русинами, наколи належать до словеньскихъ, польскихъ и др. орґанізацій, а о свое не дбають. Єсть тамъ и кôлькохъ порядныхъ Руснакôвъ, отже е надѣя, що приступлять всѣ до свого руского товариства, до »Союза«.

У насъ таки при нашôмъ Buffalo на плейзѣ званôмъ »Stony Point«, будують великаньскѝ фабрики. Скоро скôньчать будовати, то въ тыхъ фабрикахъ день и нôчь буде працювати понадъ 2000 людей. До теперь ще будують, много вже теперь людей мають роботу, ба навѣть и Русинôвъ кôлькохъ. На Black Rock закупила American Radiator Co. 125 акрôвъ землѣ и буде также будувати фабрику. На Hertel ave. поставлено »Malt House«, а опôсля будуть ставити броварь. Зъ того всего видко, що и у насъ вôконце засвѣтить сонце, тôлько, дай Боже здоровля и бôльше Русинôвъ въ околици Бофало, але добрыхъ и зъ здоровымъ розумомъ, а и у насъ буде колись Русь якъ и у другихъ кольоніяхъ, тутъ въ Спол. Державахъ. Лемъ дс купки, братя, горнѣмъ ся, а все буде гараздъ.

Той самъ.

Зъ Yatesborough, Pa.

Робота у насъ иде добре, робить по 10 годинъ кождого дня. Тутъ »плейсъ« еще новый, але люде заробляють лѣпшѝ грошѣ якъ коло твердого угля. Нашихъ людей тутъ мало, за те осадовляють ся тутъ Мадяры, котрѝ якъ видять, що где добре, то заразъ пишуть по своихъ краянôвъ и такъ ся розмножують. Я бы радивъ нашимъ Русинамъ, що не мають роботы, або мають планну роботу, щобы тутъ приходили. Теперь мають вôдкрывати нову майну и колѣй будовати. Домôвъ есть досыть порожныхъ для фамилій, що ихъ выбудовала компанія въ лѣтѣ. Рôвно-жь и лота можна тутъ тано теперь купити, платня досыть добра, а роботу кождый може достати. Кажуть, що тутъ буде колись плейсъ дуже великій. Маемо тутъ вже оденъ рускій сторъ. Тикетъ до Punxsutawney, Pa. коштуе 73 цнт., а зъ Питсбурґа $2.35.

П. Ш.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА.“

Хотячѝ приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Alex Shlanta,
Postmaster.
MAYFIELD, PA., Lack. Co.

И увѣдомлять секретара пôдъ адресою:

D. D. Pyrcz,
P.O. Box 355,
OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Хто бы бувъ покривдженый вôдъ котрого зъ урядникôвъ »Союза«, нехай пише до предсѣдателя:

REV. A. BONCHEVSKY, 10 May str.
Ansonia, Conn.

Въ мѣсяцю Октобру б. р. приступили до „Р. Н. Союза“ слѣдуючѝ новѝ члены:

LODI, N. J.

	Число въ гол. книзѣ:
Владика Стефанъ	155
OLYPHANT, PA.	
Ковтко Онуфрій	2265
Гнатусько Антôнъ	2265
Пельчарскій Михаилъ	2266
Живанъ Томко	2266
Чупикъ Кость	2267
Цѣдило Юрко	2267
Пишь Панько	2268
Цуцура Иванъ	2268
Роскошь Михаилъ	2269
Живанъ Юрко	2269
Федько Михаилъ	2270
Матийошикъ Йосифъ	2270
Єдинакъ Петро	2271
Ґоґоцъ Аксентій	2271
Кузякъ Василь	2272
Свота Петро	2272
Пишь Денисъ	2273
Риствей Климъ	2273
Паздрѣй Михаилъ	2274
Цапъ Стефанъ	2274
Мурянка Лука	2275
Митренько Гнатъ	2275
Цеплѣкъ Семенъ	2276
Кретъ Василь	2276
Доманичь Петро	2277
Мазуркевичь Иванъ	2277
Хома Софронъ	2278
Присташь Микола	2278
Кузмичь Василь	2279
Сембратъ Ева	2279
Жидловичь Стеф.	2280
Ковальчикъ [illegible]	591

ST. LOUIS, MO.	
Дѣдушевскій Мих.	1640
Курила Илько	1540
Ґочь Лаврентъ	526
Рыдзикъ Методій	1641
Смерекъ Митро	1642
Жидякъ Стефанъ	1646
LANSFORD, PA	
Сотакъ Павло	2281
Рейда Михайло	2281
Урда Иванъ	2282
Бѣбилъ Микола	2282
Татусько Кость	2283
Юра Петро	2283
Ґарбера Петро	2284
Здаба Йосифъ	2284
Субѣкъ Микола	2285
Ґарбера Михайло	2285
Здаба Михаилъ	2286
Грибикъ Михаилъ	2286
GLEN LYON, PA.	
Андрѣй Козакъ	1419
Грицьовъ Онуфрій	1419
Синява Илько	1420

До пп. мѣсцевыхъ секретарѣвъ и членôвъ „Р. Н. Союза.“

Папове секретарѣ и члены „Р. Н. Союза“ зволять приняти до вѣдомости слѣдуюче:

Провадити, кромѣ мѣсячныхъ выказôвъ, що посылають до головного секретара, такій самъ рахунокъ, якъ и на выказахъ, у себе въ дому. А то тому такъ мае бути, бо може часами лучитись, що выказъ мѣсячный загубить ся, спалить, або головный секретарь перешкотженый (захорує, або яка инша перешкода, бо вôнъ прецѣнь не машина желѣзна, котра часами и такъ попсує ся и фабрика мусить неразъ заштапувати) не пришле на часѣ, т. е. передъ мітинґомъ выказôвъ, въ чого потôмъ повстае баламута и непорядокъ въ дѣловодствѣ въ справахъ „Союза“. А если, якъ повысше сказано, провадить ся особный рахунокъ у себе въ дому, то, въ разѣ неполученя на часѣ выказу, можна и такъ держати въ означенôмъ часѣ мітинґъ колектовати грошѣ и заслати ихъ въ своимъ часѣ до голов. касы „Союза“. Примѣрники другихъ выказôвъ, що мають провадити ся въ дому, на жадане гол. секретарь зашле кождому братству, єли оно такихъ ще не мае.

Дальше, пп. секретарѣ повинни во всѣхъ справахъ „Союза“ держати ся строго параґрафôвъ статутôвъ „Союза“. Найбôльше уважати треба при приниманю новыхъ членôвъ до „Союза.“ „Союзови“ не розходить ся о те, щобъ мати якъ найбôльше членôвъ, але нехай ихъ буде, хотъ бы и не дуже велике число, лемъ най будуть з д о р о в и, ч е с н и и п о р я д н и л ю д е и, розумѣє ся, не стари. Товариство, складаюче ся зъ такихъ людей, есть о много сильнѣйше вôдъ другихъ товариствъ, у котрыхъ „много званныхъ, але мало избранныхъ.“

Всяки розпорядженя, выходячи зъ головного офісу „Союза“, помѣщувани въ „Свободѣ“ повинни пп. секретарѣ перечитувати на мітинґахъ братскихъ.

Члени „Союза“, котри до сего часу не заплатили ще свôй довгъ до касы „Союза“, мають до нового року всьо поплатити въ порядку. Суть навѣтъ ще таки, що и зъ минувшого року мають довгъ, отже если до нового року не поплатять всего, перестануть бути на дальше членами „Союза“, т. е. выкреслить ся ихъ зъ головнои книги. Такихъ членôвъ „Союзови“ не треба, бо лишь шкоду приносять!

На мітинґъ кождый членъ повиненъ самъ ходити, платити свои вкладки мѣсячни точно и жадати поквитованя вôдъ секретара. Тогды не буде нѣякои баламуты и непорозумѣня; покажи „реситъ“ и справа скôнчена.

Всѣ грошѣ засылати треба до касіера, а не до секретара, бо на то е касіеръ выбраный. Секретара треба лишь повѣдомити, що послали до гол. касы „Союза“.

А на конець тѣ члены, що то засылають зъ особна грошѣ до касіера, помимо того, що на тôмъ плейсѣ, де мешкають, е братство, що належить до „Союза“, нехай запамятають собѣ разъ на все, що такихъ грошей не приймае ся, а се буде значити, що не заплатили. Нынѣ „Р. Н. Союзъ“ зъ поединчими членами не мае нѣчого до роботы.

Д. Пирчъ,
секретарь.

ПОСМЕРТНИ ✝ ВѢСТИ.

Марія Ревилякъ, жена Василя Ревилява, чл. »Р. Н. Союза«, померла при породѣ дитины, дня 16-го октобра, 1901, въ Шамокинъ, Па.

Алексій Мурдза, родомъ зъ Лабовы, пов. ново-сандецкого, въ Галичинѣ, чл. руского братства св. Димитрія въ Мт. Кармелъ, Па. и чл. »Р. Н. Союза« ч. гол. кн. 129, умеръ дня 25-го октобра, 1901.

Стефанъ Клея, родомъ зъ Влацковой, спиш. столицѣ, на Угорщинѣ, чл. »Р. Н. Союза«, ч. гол. кн. 2250, зôставъ забитый въ майнахъ дня 2-го новембра, 1901, въ Powhatan, W. Va.

Вѣчная имъ память!

Квитъ.

Симъ стверджаю, що отримавъ емъ запомогу, за утрату одного ока, вôдъ „Р. Н. Союза“ $100.00 (словами сто доларôвъ), за що складаю сердечну подяку Выдѣлови „Р. Н. Союза.“

Шамокинъ, Па. 12. октобра, 1901.

Юр. Кандра.

Свѣдки: Стефанъ Мурдза, Стефанъ Мудрикъ.

НОВИНКИ.

Достане безплатну пораду.

— **Специяльный** комісарь департаменту дѣлъ внутрѣшныхъ, майоръ Макладенъ, въ имени правительства зробивъ контрактъ зъ Индіянами резервации Fort Totten въ Савтъ Дакотѣ, котрый обѣ стороны пôдписали дня 2. с. м. На основѣ сего контракту вôдпродують Индіяне 104 тысячи акрôвъ землѣ, за яку правительство Спол. Державъ платить имъ 350 тысячь доларôвъ. Є се нова и добра нагода для тыхъ, котри хотять поселитись на роли, бо правительство зъ весною вôддасть куплену резервацію до загального ужитку поселенцѣвъ.

— **Береговъ** Сполучен. Державъ стереже передъ нападомъ ворога 325 гарматъ тяжкого калѣбру, 327 скорострѣльныхъ пушокъ и 376 торпедôвъ. Такъ оголосивъ департаментъ войны въ рôчнôмъ рапортѣ.

— **Образы** Верещагіна, славного російского маляра, мають бути спроваджени до мѣского музею штукъ красныхъ въ Чікаґо, Ил. До ихъ перевезеня зъ Росіи, предпринято вже все, чого лишь было потреба.

— До нового року „Свобода“ роздае своимъ предплатникамъ книжки даромъ.

— **Бунтъ** дѣвчатъ счинивъ ся бувъ 6. с. м. въ домѣ поправы, пôдъ зарядомъ монахинь въ Auburn, N. Y. Дѣвчата, въ вѣцѣ вôдъ 16—21 лѣтъ, числомъ кôлькадесять, выповѣли послухъ, почали товчи вôкна, миски и пр., а монахинѣ були змушени завôзвати поліцію. Бунтъ выкликали сами монахинѣ, черезъ свое строге поведене и рôжни кары, накладани на дѣвчата.

— **Почтову** касу въ Дукенъ, Па. ограблено минувшого тыждня на суму 15 тысячь доларôвъ. Злодѣѣ, якъ звычайно въ такихъ разахъ, розбили касу динамітомъ, забрали грошѣ тай пропали.

— **Кандидата** робôтничихъ юній Е. Е. Шмайца выбрано дня 6. с. м. майоромъ мѣста С.-Франциско, Кал. Новый сити майоръ е музикантомъ зъ фаху, але мимо того дôставъ 21,776 голосôвъ, пôдчасъ коли републиканець одержавъ 17,718, а демократъ лишь 12,647 голосôвъ. Якъ бы такъ всюда держали ся робôтники, тодѣ безъ сумнѣву выборолибы собѣ красну долю.

— **Робота** въ Лансфордъ, Ст. Клеръ, Маганой Сити, Гейзелтонъ и околици, (якъ намъ звѣдти доносять) иде знаменито. Люде заробляють гарни центы, а не робить лишь той, хто не хоче, або не вмѣе найти роботы. Не гôрше такожь поводить ся нашимъ людемъ въ желѣзныхъ фабрикахъ Питсбурґа, Монессенъ, Мікиспортъ и пр. Фабрики вѣчно въ руху, що дае нагоду заробити на гарне одержане, на пиво, ну — и на добру руску ґазету.

— **Чи** не темна? Вдова по пôсланци маґ. у Львовѣ повѣдомила поліцію, що украдено въ неи капу и годинникъ. Запытана комісаремъ, чи немае на кого пôдозрѣня, вôдповѣла: »Въ кабалахъ стояло, що крадежи допустивъ ся якійсь брунетъ«...

— **Для** „збітованя“ біліоновои The United States Steel Corporation, завязуе ся другій двобіліоновый сталевый тростъ въ Youngstown, O. Президентомъ нового тросту мае бути питсбурскій міліонеръ H. C. Frick.

— **Кôлька** миль вôдъ Mountain View на островѣ Hawaii засновалось заходомъ Dr. N. Russel-а кольонія, зложена зъ 22 родинъ галицкихъ Русинôвъ на земли, яку получили они вôдъ правительства. Правительство вôддало имъ землю по 6—12 доларôвъ за акеръ на сплату до 21 лѣтъ. Кожда родина взяла вôдъ 50—100 акрôвъ землѣ, котрои правдива вартôсть до 100 доляр. за акеръ. Земля родить цукрову тростину, каву, помаранчѣ, цитрины. Климатъ дуже здоровый зъ причины высокого положеня землѣ, (2 до 3 тысячѣ стôпъ надъ поверхнею моря), еѣ гористости и наклону. Русины кольоністы се тѣ сами, що приѣхали пару лѣтъ тому назадъ зъ Галичины на Гавайски островы, якъ контрактови робôтники. Р. Н.

— **Дня** 1. новембра умеръ страшною смертію записникъ нашого братства въ Powhatan, W. Va., братъ Стефанъ Клея. Рано пôйшовъ здоровъ до роботы, а о 12-ôй годинѣ упавъ на него камѣнь и забивъ его на мѣсци. Небôщикъ бувъ молодый, мавъ всего 22 роки.

И. Венгринъ.

— **Микола Арданъ,** студентъ четвертого року медицины въ University College of Medicine, Richmond, Va. зôставъ выбраный предсѣдателемъ всѣхъ студентôвъ сего університету, въ суботу 1-го новембра. Є се найвысша честь, яку могуть студенты дати свому товаришеви. Выборы були дуже оживлени. Зразу було 4 кандидатôвъ, зъ котрыхъ А. дôставъ 74, другй взглядно 55, 45 и 23 голосôвъ. При другимъ голосованю А. дôставъ 93 голосы, два другй 58 и 54. При третôмъ А. мавъ 111, а его противникъ 98 голосôвъ. Студенты американьскихъ вызшихъ шкôлъ мають свои орґанізаціи, що суть представителями студентôвъ и оборонцями ихъ правъ. Таки орґанізаціи придались бы и въ Галичинѣ, особливо для Русинôвъ.

— **Ходить** поголоска, що о. Грушка, бувшій редакторъ „Свѣта“, не пôйшовъ до Росіи, але покинувъ царославіе и живе въ Галичинѣ.

— **Дифтерія** и шкарлятина починае сильно лютувати въ Питсбурґу. По 50 до 70 дѣтей умирае тамъ денно.

— **Жидôвскій патріотъ.** Такъ назвавъ оденъ нашъ дописуватель Русина, що запросивъ жидôвку, щобы ему варила на хрестинахъ ѣсти, его дораджувала кого мае взяти за кумôвъ и т. д. На жаль мѣжь Русинами въ Америцѣ есть бôльше такихъ „патріотôвъ“, котри волять послухати жида якъ свого чоловѣка, хочь бы той якъ найлѣпше имъ радивъ. Суть „патріоты“, котри чи похоронъ, весѣле, чи хрестины — безъ жида не обôйдуть ся, котри мусять жидови розповѣсти все що дѣе ся у церкви, братствѣ, школѣ, котри вôддають жидамъ грошѣ на сховокъ, по кôльканайцять доларôвъ лишають у жида що мѣсячно за піятику и т. д., а цента жалують на руску цѣль, своихъ оминають, а у жида все и вô всѣмъ шукають порады. До такихъ кличемо: опамятайте ся! Бо хочь и жидъ чоловѣкъ такъ, якъ и другй, але мы Русины повинни тримати ся передовсѣмъ Русинôвъ, дбати о все що руске а не о чуже такъ якъ жиды собѣ взаимно помагають, и дбають о свое жидôвске.

— **Сильне** землетрясене дало ся чути въ Щавници (Галичина) въ ночи зъ 20. на 21. м. м.

— **Духовна Рада** »Товариства рускихъ церковныхъ громадъ въ Спол. Державахъ и Канадѣ« уряджуе першу руску місію въ церкви св. Арх. Михаила въ Йонкерсъ, Н. Й. Ся місія буде тревати три днѣ, т. е. 19., 20. и 21. новембра б. р. въ слѣдуючôмъ порядку:

Дня 19-го новембра вô второкъ о годинѣ 7 вечеромъ зачне ся сповѣдь и вôдправить ся вечерня и параклисъ до Пресв. Богородицѣ, опôсля выголосить ся перша місійна проповѣдь.

Дня 20-го нов. въ середу о год. 5 и пôвъ рано перша Служба Божа, о год. 9 продовжене сповѣди а о год. 10. друга Служба Божа. Вечеромъ о год. 7 вечерня зъ литією, проводжене сповѣди и друга місійна проповѣдь.

Дня 21-го нов. въ день св. Арх. Михаила (патрона церкви и братства) о год. 7 и пôвъ рано утреня и продовжене сповѣди. О год. 10 рано Служба Божа зъ дінновами и третя місійна проповѣдь. Місія закôнчить ся вôдспѣванемъ благодарственнои пѣсни „Тебе Бога хвалимъ.“

На сю першу місію запрашае ся окрôмъ мѣсцевыхъ такожь и замѣсцевыхъ Русинôвъ и Русинокъ.

Вôдъ духовнои Рады товариства »Рускихъ церковныхъ громадъ въ Сп. Державахъ и Канадѣ.

о. Ив. Констанкевичъ, голова. о. Ст. Макарь, секретарь.

Пісня Русинам

в Альберті, що перейшли на царославних.

Ой Канадо, Канадонько,
Яка ти широка,
Єзуїтам й цареславним
Розпираєш боки.
Цареславні у Росиї
Немали де жити
Заїхали до Альберти
Русинів дурити.
А в Альберті добрі люде
Файно їх приняли,
За рублї та за бороду
Утримане дали.
А в Канадї Альбертинцї
Гроший заробляють,
Межи ними царославні
Бороди плекають.
Ци ж вам братя Альбертиньцї
Не встид тай не ганьба,
Що між вами волочить ся
Бородата лайда?
Ідїть братя Альбертиньцї
Гроший заробляти,
Щоб мав при чім москаль добру
Бороду плекати.

Файно доляри збирав,
Файно бороду плекає,
А на вас й на ваші дїти
Ярмо закладає.
А ти брате Альбертинець
Щирось в царя вірив,
Він тя потом буде добре
Нагайочков мірив.
Не вір брате Москальови,
Що тя рублем дурить,
Він ти брате добре плечі
Нагайочков злупить.
А ти брате Альбертинець
Так на своє плюєш,
Царославного батюшку
В бороду цїлуєш.
Не цїлуй так дуже живо,
Шкода твого труду,
За пару днїв, пару недїль
Він ти харкне в губу.
А ти будеш пролиґати
Тогди его слинку,
Тогди будеш приклинати
Рідну свою неньку.

Зложив В. Стандрик.

Добре серце.

А.: — Ого-го, що я бачу: ты прибравъ ся въ краватку! Куда-жь то Богъ провадить?

В.: — Иду вже учити ся на цареславного батюшку.

А.: — Святъ, святъ, святъ!.

В.: — Святъ, не святъ, але батюшкою можу бути. Впрочѣмъ не треба святого, абы гавкати и писати доносы на уніяцкихъ попôвъ.— До свиданя — наши дороги росходять ся!

А.: — Well, доброго поводженя. Сподѣю ся однакъ, що наколи пôдтягнуть тебе высоко — не забудешь и за мене.

В.: — Чому нѣ? Тодѣ, якъ ты зломишь карчило и здохнешь, я не возьму бôльше за твôй похоронъ лишь 25 доларôвъ... Знай мое добре серце!

ч.

Где есть?

Хто хоче шукати своихъ краянôвъ черезъ нашу газету, мусить заплатити 25 центôвъ за кожде оголошене напередъ.

Где есть?

Антоній Бочньовичъ, родомъ зô Ставиши, Галичина. Мае вôнъ бути гдесь въ Питсбурґу, Па. Хто бы о нѣмъ знавъ, най дасть знати на адресу:

ANTHONY KUZMICZ,
6 Third Str, Passais, N. J.

Оголошене.

Точна адреса до о. Н. Пôдгорецкого е слѣдуюча: Rev. Nicholas Pidhorecki, 61 Sussex Str., JERSEY CITY, N. J.

— **Дня** 1-го новембра розпочавъ ся курсъ науки дякôвства въ Jersey City. Родичѣ маючи хлопцѣвъ зъ добрымъ голосомъ, здôбныхъ на дякôвъ, а такожь и зъ старшихъ, хто хотѣвъ бы дякôвства учитись, маючи початки, нехай зголосить ся до дяко-учителя на адресу A. Zwolinski, 200 Warren Str., Jersey City, N. J. До теперь зголосилось 3. 6

Въ редакціи „Свободы“ можуть достати Всч. ОО. Духовни по 1 цнт. за егземпляръ:

1) Extractus matriculæ copulatorum,
2) Extractus matriculæ baptisatorum,
3) Extractus matriculæ defunctorum.

Оповѣщене.

Дня 21. листопада с. р. уряджує братство св. Арх. Михаила въ Yonkers, N. Y. въ гали Балента на розѣ улиць Riverdale Ave. и Washington Str. В Е Л И К У Г О С Т И Н У, на котру мае честь отсимъ просити усѣхъ Русинôвъ и Русинки, крôмъ москальофілôвъ. Тикетъ 25 цнт.

Ок24 Комітетъ братства.

Чи чули вы таке?

Хто принесе або пришле впростъ до нашои редакціи предплату за „Свободу“, тому вышлемо почтою тѣ книжки, котри вôнъ собѣ самъ выбере —

ЗОВСѢМЪ ЗАДАРМО.

Мусить однакъ прислати найменче рôчну предплату, то есть **два доляры.**

За два доляры присланыхъ за „Свободу“ мае право выбрати собѣ книжокъ вартости 50 центôвъ.

За присланыхъ намъ 4 доляры, мае право выбрати собѣ книжокъ на 1 доляра, за 6 доларôвъ предплаты дôстане книжокъ вартости $1.50 и такъ дальше. Словомъ, за кожду рôчну предплату за „Свободу“ дôстане книжокъ вартости 50 центôвъ.

Памятайте, що сама „Свобода“ коштуе на рôкъ $2.00 та що кождый платить лишь за ґазету, а книжки дôстае зовсѣмъ З А Д А Р М О. Насъ се не обходить, чи сей чоловѣкъ, що присылае грошѣ е предплатникъ старый чи новый, чи платить довгъ, чи напередъ — кождый мае таке саме право, **АЛЕ ЛИШЬ ВÔДЪ ДНЯ ОГОЛОШЕНЯ СЕГО ДО НОВОГО РОКУ.**

Хто ажь по Новôмъ Роцѣ надôшле предплату, сей такого д а р у н к у н е д ô с т а н е!

Не вôкладай, бо лишь сыръ вôдкладаный добрый. Пôшли грошѣ **днесь**, скоро лишь се прочитаешь!

СЕ НЕ ЦИГАНЬСТВО!

Се чиста правда, а хто не вѣрить, нехай пришле предплату, а переконае ся, що **мы не говоримо на вѣтеръ.**

Пишѣть выразно, якихъ книжокъ хочете, щобы мы знали що вамъ послати.

0 92

Списъ книжокъ, зъ котрыхъ могуть собѣ предплатники выбирати:

Американьскій шляхтичь	15
Богъ надежда (костяна оправа)	$2.50
Бесѣды про часы козацкій	75
Безъ працѣ, казка	20
Борба классъ	10
Библія мала	30
Библія велика	50
Байки Павла Свого	25
Великій Изборникъ	$4.00
Вечерницѣ, Гоголя	15
Весела книжочка зъ образками	30
Вôдкрытє Америки	10
Двѣ хлопскй державы	5
Дезертиръ, Ковалева	60
Дика панѣ	70
Два старцѣ	10
Де що про права и суды въ Сп. Дер.	10
Добра Настя	10
Де-що про землю	10
Зъ вершинъ и низинъ	1.50
Зъ села	20
Зъ чужихъ зѣльниковъ, оповѣданє	1.00
Забобоны та ворожбитство	20
Календар Комара (на 1901)	10
Календар Просьвіти (на 1901)	20
Календарь для Ам. Русинôвъ (1901)	2[illegible]
Казки Андерсена	25
Коли ще звѣрѣ говорили	40
Коваль Бассімъ	60
Катехизмъ	10
Камяна душа, драма	10
Колядки и щедрôвки	10
Кобзарь Т. Шевченка	1.20
Казки Іріндвъ	25
Коломыйки	30
Канадійска Русь	10
Конституція Сполуч. Державъ	10
Капиталъ и праця	10
Листы зъ чужины	1.25
Лихій день, комедія	10
Маруся, оповѣданє	25
Молитвенникъ для дѣтей	10
Молитвенникъ	$1.[illegible]
Молитвенникъ (лѣпша оправа)	1.[illegible]
Мертвецкій великдень	10
Нашй звѣрята	25
Новомодный спѣванникъ	15
Народ. руск. молит. (лѣпша оправа)	40
Надельмаєръ	10
Народни казки	25
На добродѣйни цѣли, комедія	35
Народный Рухъ Ав.-Уг. Русинôвъ	15
Образки для дѣтей за оденъ	1 ц.
Оповѣданя Марка Вовчка	30
Оповѣданя С. Макара	15
Образки зъ Америки	10
Пѣснословець	40
Псалтиръ	90
Pid Krestom (мол. лат. буквами)	$1.00
Повѣсти Устіяновича	80
Поезиї Гейного	50
Протестъ галицкихъ Русинôвъ противъ мадярского тысячолѣтія	10
Про вôдступник. вôдъ рос. православія	10
Павщина и еѣ скасованє	30
Порадникъ лѣкарскій	25
Перекотиполе	10
Рускій букварь	25
Руско-украиньска література	20
Розказы про небо и землю	10
Розказы про силы природы	10
Спомини А. Гончаренка	10
Спôлкова умова	10
Словарь російско-укр. (4 томы)	6.00
Старый Ефремъ	10
Сѣмъ казокъ Франка	50
Творы Гр. Квѣтки	1.00
Творы Ст. Руданьского	50
Тато на заручинахъ, комедія	10
Тымко Гаврилюкъ	15
Учитель, комедія	30
Хвалите Господа	1.20
Хрунѣяда	10
Хлопы и хлопска справа	5
Хмельницкій и Хмельнищина	15
Хлѣбъ душѣ	80
Хлопски пѣсни	10
Читанка для II. клясы	30
Читанка для III. клясы	40
Читанка для IV. клясы	50
Читанка для молодѣжи	10
Якъ чоловѣкъ зôйшовъ на папа	50
Якъ повставъ свѣтъ?	15
Якъ Русины стали христіянами	10
Якъ дбати о здоровлє	25

☛ Всѣ попередни списы и цѣнники книжокъ суть неважни.
SVOBODA, Box 418, Olyphant, Pa.

ВСЯЧИНА.

Злі привички мущин та жінок

(З Medical Common Sense E. B. Foot-a.)

(Дальше).

Хто в силі заперечити, що тютюн велику силу хороб викликав — каже д-р Вудвард. Проф. Сільман каже, що молодець через сильне палене став ся самоубійцею, а таких прикладів можна найти більше.

Славний доктор Брайтон подає, що знав 16 випадків уломностий з причини куреня. Се здибав він в шістьох місяцях.

Член французкої лічничої академії подає, що статистика ясно показує, що в міру збільшеня уживаня тютюну збільшують ся і слабости ріжного рода як: слабости нервові, помішане, параліж і другі.

Дехто може твердити, що Европейці курять і менше їм шкодить (пр. Турки або Угри), однак треба зважити, що тамошний тютюн лагіднійший і не має тілько никотини що американьский. Азийскі народи уживають опіюм та других наркотиків чим притуплюють умисл, а народи цивилізовані убивають себе никотиною, що в тютюні знаходить ся. Никотина есть в тютюні анґлійскім, француз кім і американьскім в найбільшій дозї і то так, що лікарі твердять, що паралїжі суть по більшій части від тютюну і алькоголю.

Німецкі лікарі твердять, що половина з тих, котрі між 18 а 35 роком умирають з куреня гинуть. Кажуть, що тютюн очи, зуби і розум палять. Бачимо, що ті що роблять при тютюні, суть блїді і рідко довго живуть. Доведено, що земля сею рослиною затроюесь. Курене відбиваесь на мускулах нашого лиця. Через плюване і держаня в устах цигара мускули з'уживають ся, длятого уста не можуть добре виглядати. Дуже сумно дивитись, що так богато людей затроюесь. Справдї виглядає, як би людскість завзялась поволи, але певно себе забивати.

Про питє та обжирство була вже бесіда, треба лише щоби читатель собі пригадав, що і сї річи, рівно-ж як тютюн, суть шкідливі. Лежить в натурі чоловіка, що власних блудів не спостерігає, лише чужі і часто курець витикає другому, що пе або противно.

Часто наслідуємо злі звичаї в убираню ся женщин хотяй би не мали вспімнених налогів, підпадають другому налогови, котрий нищить їх здоровлє. Найгіршим звичаєм у женщин есть шнуроване ся. Через сей наліг женщини підпадають легко слабостям грудий, котрі суть стиснені, через що стамована точна циркуляция крови, що знов стаєсь причиною ріжних недуг. Звичайно женщини жалують ся на короткий віддих. Дивно тілько, що они не видять в власнім блудї сеї причини. На 20.000 женщин, котрих я оглядав, 75 процент мали нездорові груди через шнуроване ся. Се есть лише непошановане прав натури, результатом чого суть ріжні хороби. Через шнуроване ся кишки стискають ся, а сі знов тиснуть матицю. Длятого не так небезпечно було би мущині як женщині шнуруватись. Дуже часто матиця посуваесь на долину з місця через шнуроване ся. Дуже мене се дивує, що женщини шнурують ся. Більша часть з них належить до якоїсь церкви і бувають учені, що діла божі суть досконалі; чи-ж хочуть они діла божі висміяти, наколи роботу божу бажають поправити? Справдї, они думають, що талїя оси есть красна, наколи се противно. Я скорше волїю талїю як бушель грубу, нїж як шия. Тїшить мене, що декотрі розумні женщини пізнають свій блуд. Панї Меріфельд каже: мала талїя противорічить, наколи она бы мала до великости звичайної і виглядає так, як вузка сьвітлиця в хатї. Добре збудована хата, не має сих блудів. Талїя має гармоніювати з другими частями тїла.

(Дальше буде.)

Чи суть чуда на свѣтѣ.

Такъ пытають себе люде, котрй, можна сказати, чудеснымъ способомъ були вылѣченй зъ рôжныхъ тяжкихъ недугъ.

Не були се чуда, лише знане.

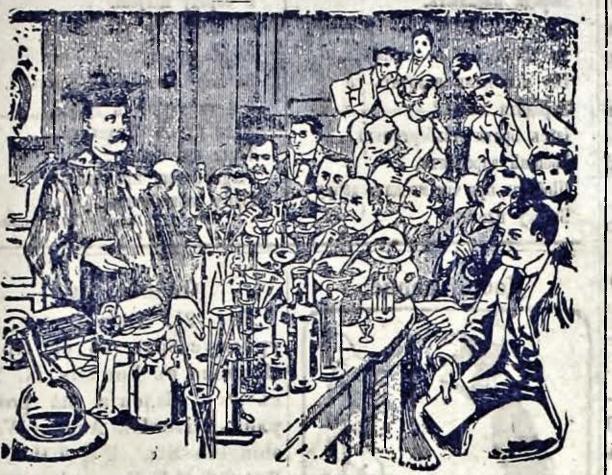
Хто терпить на яку не-будь хвороту, а хоче зъ ней вылѣчити ся; хто бажає прійти до давного доброго здоровля, силы и меткости — най уважно прочитає тыхъ кôлька стрѣчокъ.

ЧУЛИ ВЫ ВЖЕ ДЕ-ЩО О ПРОФЕСОРѢ COLLINS?

Без сумнѣву, що такъ, бо єго слава и звѣсне имя лунають по цѣлôмъ свѣтѣ. Вôнъ студіювавъ много, не лишь на славныхъ европейскихъ університетахъ, але такожь и въ Америцѣ. Довгй лѣта старавъ ся набрати досвѣду и доскональвъ ся въ лѣкарскôй штуцѣ швидко, тымъ бôльше, що природа надѣлила єго незвычайными здôбностями, быстротою и великимъ розумомъ.

Днесь професоръ Collins є славнымъ на весь свѣтъ, а не лише звычайнй люде удають ся до него о помôчь въ разѣ недуги, але й найлѣпшй лѣкарѣ засягають єго рады, тай просять о выяснене, наколи не можуть повяти симптому якоись недуги.

Можна смѣло твердити, що кого вôнъ не вылѣчить, того вже нѣхто на свѣтѣ не уздоровить.

ПРОФЕСОРЪ COLLINS ПРОВОДИРЕМЪ ЛѢКАРѢВЪ ВЪ ЛЯБОРАТОРІИ.

Сей зручный а славный лѣкарь заложивъ институтъ пôдъ именемъ „The Professor Collins New York Medical Institute", 140 West 34th St. въ Ню Йорку, абы тымъ лекше мôгъ спѣшити зъ помочію страдаючой людскости.

Въ тôмъ институтѣ тысячамъ а тысячамъ привернено вже здоровле, а мѣжь тыми соткамъ соткамъ Полякôвъ и Словякôвъ. Зъ причины браку мѣсця подаємо ту лишь деякй короткй листы, котрй заслугують на увагу.

Youngstown, O., 1. вересня, 1900.

Пане Професоръ Collins!

Посылаю Вамъ свою фотографію въ доводъ, що я вже здоровъ. Черезъ 5 лѣтъ бувъ я недужій. Оденъ лѣкарь твердивъ що маю мошна нездоровй, другій, що мушкулы затвердѣли, третый, що мôй мѣхуръ въ непорядку и т. д. Безлѣчь гроша я выдавъ на лѣкарôвъ, а й довгій часъ лежавъ въ шпитали. Вы однй вôдъ разу пôзнали мою хвороту, а вашй лѣкарства за два мѣсяцѣ привернули менѣ здоровле.

Зъ братерскимъ поважанемъ

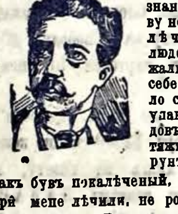
ВАСИЛЬ ГРИШЬ.

Detroit, Mich., 13 серпня, 1900.

Професоръ Collins въ Ню Йорку.

Высокоповажаный Пане!

Вша слава широкою филею пливе по свѣтѣ, але наколи-бъ королѣ и цѣсарѣ свѣта знали о вашомъ глубокимъ знаню, безъ сумнѣву не дали бы Вамъ лѣчити бѣдныхъ людей, лишь задержали-бъ Васъ для себе. Мене стрѣтило се нещасте, що упавъ-емъ зô сходôвъ и потовкъ ся тяжко. Мавъ-емъ порунтанй кости и такъ бувъ покалѣченый, що лѣкарѣ, котрй мене лѣчили, не робили надѣѣ на мое вылѣчене. Вы однакъ зовсѣмъ мене уздоровили. Днесь жалую лишь, що не можу Вамъ сего гôдно вынадгородити.

По вѣкъ вдячный Вамъ

ИВАНЪ ПИЛЯРСКІЙ.

Scranton, Pa., 5 липня, 1900.

Высокоповажаный Проф. Collins!

Сама не знаю, якъ выразити Вамъ свою подяку за освободжене мене вôдъ тяжкои болѣзни. Я терпѣла скаженй болѣ въ мясняхъ, кололо мене въ боцѣ и въ крижахъ. Ахъ! страшно я терпѣла. Радила-мъ ся многихъ лѣкарôвъ въ краю, лѣчили мене професоры въ Пешту, та все безъуспѣшно. Мабуть вже не буду вылѣченою, такъ гадала я собѣ, однакъ, прійшовши до Америки за сыномъ, удала-мъ ся до Васъ о помôчь. Лѣкарства, котрыхъ Вы менѣ два разы прислали, здѣлали тй чудеснй наслѣдки, що днесь дякувати Господеви — чую ся здоровою.

Зъ дякою и поважанемъ

МАРІЯ КОРЕШКА.

Pocahontas, W. Va., 6 мая, 1900.

Любый Пане Професоръ!

Най Вамъ Господь Богъ заплатить за Вашу помôчь. Шѣсть лѣтъ була я недужа, удавала ся до докторôвъ, але безъ успѣху, бо они не могли розпôзнати хоробы. Каждый говоривъ инакше. Прійшло ся вже лагодити на смерть. Але на конець захотѣло ся ще разъ попробувати и нынѣ дякую Богу, що удала-мъ ся до Васъ. Вашй лѣки усунули болѣ; днесь я сильна, здорова, а навѣть потовстѣла. Люде говорять, що выглядаю о 10 лѣтъ молодшою.

Зъ краснымъ поздоровленемъ

АННА КОВАЧИКЪ.

ВЕЛИКА ЗРУЧНОСТЬ ПРОФЕСОРА COLLINS-А

въ лѣченю мущинъ, женщинъ и дѣтей, вôддаленыхъ тысячѣ миль.

Въ лѣкарскôмъ знаню суть звѣстнй деякй симптомы, котрй описанй, дають можнôсть зовсѣмъ докладно пôзнати яку-будь хоробу. Наколи хорый выповнить слѣдуючй пытаня тай пôшле ихъ професорови Collins-ови, то вôнъ пôзнає докладно єго хоробу. Не треба ѣхати до Ню Йорку — напишѣть лишь:

Чи кашляете?	Болить васъ по ѣдженю?
Вонѣтуете?	Маете заворотъ головы?
Худнете?	Свербить васъ скора?
Маете уплавы?	Маете обложеный языкъ?
Чуете ся зле?	Трясуть ся вамъ руки?
Маете невралъгію?	Бє вамъ сильно серце?
Болить васъ въ боцѣ?	Чуете гнетъ на серци?
Маете гризь?	Чи мучить васъ сонъ?
Болить васъ цѣле тѣло?	Чи чуете бôль въ костяхъ?
Болять васъ уха?	Маете бôль въ плечахъ?
Маете злый апетитъ?	Чуете бôль при урннованю?
Терпите на бѣлй уплавы?	Ворконе вамъ въ кишкахъ?
Чуете ся пригнобленымъ?	Маете за мягке тѣло?
Пече васъ въ горлѣ?	Маете недугу матицѣ?
Маете слабый зôръ?	Перемерзаете швидко?
Лякаете ся легко?	Воняє вашь пôтъ?
Росчулюете ся скоро?	Чуете горячу кровъ?
Маете твердый столецъ?	Терпите на заразливу хоробу?
Маете короткій вôддыхъ?	Обрыдкує ся вамъ ѣджене?

УРЯДОВЙ годины: вôдъ 10 до 1 по пол.; вôдъ 2 до 5 веч.

Въ недѣлю лише вôдъ 10 до 1 по пол.

Лѣки посылає ся черезъ експресъ до кождои мѣсцевости въ Сполученыхъ Державахъ.

Можете писати якою не-будь мовою.

ЛИСТЫ АДРЕСУЙТЕ:

Professor Collins New York Medical Institute,
140 West 34th Street. NEW YORK.

C. M. HATHAWAY,
аґентъ вôдъ огневои асекураційнои компаніи.

Колектує такожь грошѣ за рентъ. Має два домы до ренту на Race str, три домы на продажь на Hill str., домы до мешканя або на продажь на Blakely, Olyphant, Pa.

ЦѢНА ДУЖЕ НИЗЬКА.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Каждый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ дôстане найздоровшй и найтаншй напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купна? Она веде просто до

Юрія Хиляка

въ OLYPHANT, PA.

Вы єго певно добре знаете. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту" и скоро а безпечно пôшле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ має ще найпараднѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите ся, якъ въ рôдной бабки на весѣлю.

К. Файферъ,
одинокій славяньскій погребникъ въ Питсбурґу и околици.

Вынаймає вôзки и повозы на весѣля, хрестины, похороны и т. п. по дуже умѣркованôй цѣнѣ.

Єго офисъ лишь оденъ блакъ вôдъ рускои церкви, 806 Carson Str., S. S. Pittsburg, Pa. 1230

P. V. OBIECUNAS,
1118 Carson str., Pittsburg, Pa.

Має банкъ, заложеный въ 1894 р. Продає шифкарты на всѣ корабельнй лініи дуже тано.

Посылає грошѣ до всѣхъ частей свѣта дуже скоро и безпечно.

Мешкає 4 „блоки" вôдъ рускои церкви на „Савт-Сайдъ." — Вже часъ перестати ходити до чужихъ, а попирати свого. — Розмовите ся зъ нимъ по руски.

CHRISTIAN SCHMIDT,
203 W. Coal Str.
Shenandoah, Pa.

САЛУНІСТАМЪ ДО ВѢДОМОСТИ!

Я утримую на складѣ найлѣпшй напитки, якъ темпереційну соду, джиндерейлъ, саспрела, пиво въ бутелькахъ бѣле и червоне, вайсъ біръ и портеръ.

Ану салуністы спробуйте, а переконаєте ся!

PATENTS

promptly procured, OR NO FEE. Send model, sketch or photo for free report on patentability. Book "How to Obtain U.S. and Foreign Patents and Trade-Marks," FREE. Fairest terms ever offered to inventors. PATENT LAWYERS OF 25 YEARS' PRACTICE. 20,000 PATENTS PROCURED THROUGH THEM. All business confidential. Sound advice. Faithful service. Moderate charges.

Write to **C. A. SNOW & CO.**
PATENT LAWYERS,
Opp. U. S. Patent Office, WASHINGTON, D. C.

Одинокій
ПОГРЕБНИКЪ
на парохію руску въ Northampton, Pa. и околицю
M. F. S. Keck.

Тôлько до него удавайте ся, а вôнъ всѣхъ красно и туньо обслужить.

Гавріилъ Малинякъ
Ґуртовный складъ
(Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

Має завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочôвкахъ зъ найлучшихъ броварôвъ, горѣвки и лікеры найлѣпшого ґатунку.

Братя! замовляйте у свого!

Вôдъ теперь Русины въ Simpson, Pa. и околицѣ не потребують вже ходити до чужихъ, котрй ихъ обдерали и туманили, вызискували и смѣяли ся зъ ихъ легковѣрности. Най лишь они затямлять слѣдуюче:

ЯКИМЪ ГАВРАНЪ
ґросерникъ въ SIMPSON, PA.

Се правдивый Русинъ, чоловѣкъ чесный и статочный (що потвердить каждый єго знакомый) а все, що є въ єго ґросерни, добре и не дороге. Ще одна выгода: ВÔНЪ ПÔШЛЕ ВАМЪ ГРОШѢ ДО СТАРОГО КРАЮ БЕЗПЕЧНО И СКОРО. Идѣть до него, най чужй не розпыхають черева нашою працею.

Юліянъ Копистяньскій
(JULIAN KOPYSCIANSKI)
424 Shamokin str.
ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлучшй напитки можна ту дôстати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого ґатунку, горѣвки доскональй, цигара дуже добрй.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

B. W. Woshner,
Першо-рядный складъ убраня для дѣтей и дорослыхъ, 1306 Carson Str. мѣжь 13 а 14 улицею, S. S. Pittsburg, Pa.

Хто лишь себе и дѣточки
Хоче гарно вбрати,
Той не мусить у жидôвски
Сторы заглядати:
У Вошнера все дешево
„Суты" въ модномъ крою —
И вôнъ певно вамъ не скаже:
„Ґеравтъ, дурный гою!"

Sep 19

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.

Вынаймає такожь „керичи" на похороны, хрестины и весѣля по дуже низькихъ цѣнахъ.

300 PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказує, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компаніи, купують зô свого власного стору значить, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертає сторъ сумою $3,500.00 Заряджає нимъ:

Федько и Колодѣй.

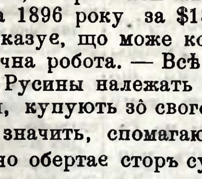
МИХАЙЛО БОСАКЪ,

Посылає грошѣ до краю въ протягу 14 днѣвъ.

Продає шифкарты такъ тано якъ и компанія въ Ню Йорку.

Продає тикеты колѣйови до Ню Йорку.

Продає правдиву крайову палюнку и вино.

Має голсейлъ (wholesale) на всѣ американски трунки.

Задарно потверджує всякй паперы и дає раду, бо єсть

Нотарь публичный, чоловѣкъ ретельный и честный.

M. BOSAK, Jones Str.
OLYPHANT, Pa

Одень зъ найбôльшихъ броварôвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСÔБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштує сего пива, то иншого вже не хоче пити.	Голова вôдъ него нѣколи не болить, бо єсть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякй потрбнй рѣчѣ до житя, якъ такожь можна купити убраня майнерскй и звычайнй.

Посылає такожь грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продає шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Довголѣтна практика дала єму способнôсть стати добрымъ лікаремъ. Лѣчить успѣшно всякого рода хоробы. Має такожь свою власну антику, въ котрôй выробляють ся дуже добрй и помôчнй лѣкарства.

Розмовить ся по руски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлôй околици знають добре Шлюпаса.

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAD LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

оправляє книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрясенй. Такожь робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменôвъ и т. д. За роботу ґварантує.

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.
TROMETTER'S
(Тромейтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.
напротивъ National Bank.

Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ.

Въ каждôмъ часѣ можна дôстати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремй комнаты для родинъ. Найлучшй вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

Выробляє братскй машлѣ, шапки, вôдзнаки, хоругвы, уніформы.

Цѣнникъ и пробки высылає даромъ.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

— ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ —
ВАСИЛЯ ТУРКА
на Сторджисъ, Па.

Продає свѣжй трунки и добрй цигара. Має такожь галю — на весѣля и другй забавы.

T. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЬ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ друже мôй!
— Добрый вечерь, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпашѣ, брате!

Що за Талпашь? Звôдки вôнъ?
— Та-жь краянъ нашь милый
— У него всѣ Русины
— Пôдкрѣпляють силы!...

— Що за бриндзя й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугує якъ братамъ!
— Таньо надзвычайно!

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ.

Въ Шамокінъ, Па. мешкає рускій кравець
ПЕТРО КУЗМИЧЬ,
146 Lincoln str.

Робить вôнъ всѣлякй убраня мужескй складно и дешево.

Хто у него замовить убране, нѣколи того не пожалує.

Юрко А Прокоповичъ,
погребникъ, готельникъ, и Livery Stable.
— Галя на митінґи и забавы, —
201 Jones Str., OLYPHANT, Pa

THE HOME BREWING CO.,
Shenandoah, Pa.

Выробляє бѣле и червоне пиво, портеръ и ейлъ найлѣпшого ґатунку въ стейтѣ. Уживають лишь найлѣпшого ячменю и хмелю. Держить все чисто. — Услуга добра.

Union Beer.

Christian Schmidt, президентъ.
W. W. Rynkiewicz, секретарь.